

Ανάπτυξη της ελληνικής ερευνητικής Υποδομής

για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες ΔΥΑΣ

MIS441245

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΠΑ ΠΑ 2.4 ΙΤΕ 1

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΥΑΣ

Σεπτέμβριος 2015

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ)

ΥΠΟΕΡΓΟ: «ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΔΥΑΣ»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ : «**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**» ΚΑΙ
«**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ**»

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΣΠΑ 2007-2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων
Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

η περιφέρεια στο επίκεντρο της ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ II) και των Π.Ε.Π. Αττικής, Π.Ε.Π. Μακεδονίας - Θράκης

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΠΑ 2.4 ITE 1

Έγγραφο:	DARIAH KRITH ΠΑ 2.4 ITE 1
Τίτλος παραδοτέου	ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΥΑΣ
Ενότητα Εργασίας:	Ανάπτυξη λεξιλογίων
Υπεύθυνος Φορέας/μονάδα:	ITE – ΙΠ
Μονάδα	Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Κέντρο Πολιτισμικής Πληροφορικής
Άλλοι συμμετέχοντες:	
Συγγραφείς:	Μαρία Δασκαλάκη, Λήδα Χαραμή, Μάρτιν Ντέρ, Χρυσούλα Μπεκιάρη, Δημήτρης Αγγελάκης, Γιώργος Σαμαριτάκης
Κατάσταση Εγγράφου:	Α' έκδοση
Ημερομηνία πρώτης έκδοσης	Σεπτέμβριος 2015
Ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησης	
Σχετικοί σύνδεσμοι	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑ- ΘΗΣΑΥΡΟΥ.....	7
ΘΕΜΑ: ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	7
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	7
ΘΕΜΑ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	7
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΣΥΜΒΑΝΤΑ	7
Διαχείριση ομάδας	8
Κοινωνικές εκδηλώσεις	8
Πολιτικά – κοινωνικά - οικονομικά γεγονότα.....	8
Συγκρούσεις	8
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΕΜΠΡΟΘΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ	8
Καταστροφές:	8
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	9
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	9
Κατασκευή υλικών αντικειμένων και εγκαταστάσεων.	10
Σύλληψη και κατανόηση φαινομένων:	10
Παροχή γνώσης/τεχνογνωσίας:	10
Παραγωγή έργων ή/και φαινομένων αισθητικής αξίας:.....	11
ΘΕΜΑ: ΕΠΟΧΕΣ	11
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΕΠΟΧΕΣ	11
ΘΕΜΑ: ΝΟΗΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	12
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΈΝΝΟΙΕΣ	12
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΜΕΘΟΔΟΙ	13
Διαδικασίες	13
Τεχνικές	13

ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΠΡΟΤΑΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	13
Πληροφοριακά αντικείμενα.....	14
Ειδικότερος όρος στον όρο Πληροφοριακά αντικείμενα.....	14
Δομικά μέρη πληροφοριακού αντικειμένου	14
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΣΥΜΒΟΛΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	15
Πληροφοριακά αντικείμενα.....	16
Δομικά μέρη πληροφοριακού αντικειμένου	16
ΘΕΜΑ: ΡΟΛΟΙ	16
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΑΞΙΩΜΑΤΑ	16
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΡΟΛΟΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	16
ΘΕΜΑ: ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ.....	16
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ	16
ΘΕΜΑ: ΥΛΙΚΑ.....	17
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΥΛΙΚΑ.....	17
ΘΕΜΑ: ΥΛΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ.....	17
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	17
Οικιστικά σύνολα	18
Οικοδομήματα	18
Συγκροτήματα.....	18
Υποδομές	18
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΔΟΜΙΚΑ ΜΕΡΗ ΥΛΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	18
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΚΙΝΗΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	19
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΥΛΙΚΑ ΜΟΡΦΩΜΑΤΑ.....	19
ΘΕΜΑ: ΦΥΣΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	20
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΓΕΝΕΣΕΙΣ.....	20
ΙΕΡΑΡΧΙΑ: ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ.....	20

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα λεξιλόγια αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας ψηφιακής συλλογής επιτρέποντας την ύπαρξη δομημένων καθιερωμένων όρων. Ο σωστός σχεδιασμός ενός λεξιλογίου δημιουργεί υψηλής ποιότητας ψηφιακές εγγραφές οι οποίες διευκολύνουν την ανάπτυξη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, όπως αυτής της λογικής ολοκλήρωσης ετερογενών πηγών. Τα λεξιλόγια αντιμετωπίζονται ως ενεργή συνιστώσα μιας ψηφιακής συλλογής η οποία συνεχώς προσαρμόζεται στις ανάγκες των χρηστών και συστημάτων που την χρησιμοποιούν.

Στα πλαίσια της δράσης αυτής το ITE καθόρισε τις διαδικασίες ανάπτυξης λεξιλογίων. Ανέπτυξε στενή συνεργασία με τα μέλη της ΔΥΑΣ και συγκεκριμένα με την Ακαδημία Αθηνών, το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών για την ανάπτυξη λεξιλογίων και τον καθορισμό των βασικών κατηγοριών στις εξής θεματικές περιοχές:

1. Ανθρωπολογία και Εθνολογία (1 ομάδα) (ΑΑ)
2. Βυζαντινή Αρχαιολογία 1 ομάδα (ΕΚΠΑ)
3. Γλωσσολογία 1 ομάδα (ΑΑ)
4. Ελληνική Φιλοσοφία 1 ομάδα (ΑΑ)
5. Θεατρολογία 1 ομάδα (ΑΑ)
6. Ιστορία και Φιλοσοφία των Επιστημών 1 ομάδα (ΑΑ)
7. Ιστορία Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού 1 ομάδα (ΑΑ)
8. Κλασική Αρχαιολογία 2 ομάδες (ΑΑ, ΕΚΠΑ)
9. Κλασική φιλολογία 1 ομάδα (ΑΑ)
10. Μουσική και Μουσικολογία 1 ομάδα (ΕΚΠΑ)
11. Νεότερη Ιστορία 1 ομάδα (ΑΑ)
12. Νεοελληνική Λογοτεχνία 1 ομάδα (ΑΑ)
13. Προϊστορική Αρχαιολογία 2 ομάδες (ΑΑ, ΕΚΠΑ)
14. Τέχνη και Ιστορία της Τέχνης 1 ομάδα (ΑΣΚΤ)

Πραγματοποιήθηκαν περίπου 33 συναντήσεις από τις οποίες, 4 στην Αθήνα και 7 μέσω Skype προκειμένου να λυθούν απορίες και να δοθούν διευκρινήσεις στα μέλη των ομάδων της ΑΑ, του ΕΚΠΑ και της ΑΣΚΤ, και 22 στο ITE για την εξέταση και σχολιασμό των όρων που προτάθηκαν για τα λεξιλόγια, καθώς και για των καθορισμό των θεμάτων και των ιεραρχιών του μετα-θησαυρού. Οι συναντήσεις καταγράφηκαν σε πρακτικά και έτσι προέκυψαν 39 κείμενα εργασίας τα οποία έχουν αναρτηθεί στον κόμβο του Dariah Κρήτη, στη σελίδα http://83.212.168.219/DariahCrete/el/energeies_leksilogia.

Από τις συναντήσεις προέκυψε ένας μετα-θησαυρός, που περιέχει ιεραρχικά ταξινομημένες έννοιες με τις οποίες μπορούν να ευθυγραμμιστούν τα λεξιλόγια και οι ορολογίες από όλους τους τομείς των ανθρωπιστικών επιστημών. Οι έννοιες του θησαυρού αναπτύχθηκαν με γενίκευση από την ορολογία που προτάθηκε από την ΑΑ, το ΕΚΠΑ και την ΑΣΚ και προέρχονται από τις παραπάνω 14 θεματικές περιοχές.

Ο μετα-θησαυρός περιλαμβάνει 9 θέματα (έννοιες που αποτελούν το ανώτερο επίπεδο του μετα-θησαυρού) κάτω από τα οποία εντάσσονται 22 ιεραρχίες και 17 ακόμα ειδικότεροι όροι. Παρακάτω αναφέρονται επιγραμματικά τα θέματα και οι ιεραρχίες που εντάσσονται σε αυτά:

1. Θέμα: Γεωπολιτικές μονάδες

2. Θέμα: Δραστηριότητες

Ιεραρχία: Γεγονότα συμβάντα
 Ιεραρχία: Εμπρόθετες καταστροφές
 Ιεραρχία: Λειτουργίες
 Ιεραρχία: Λοιπές δραστηριότητες
 Ιεραρχία: Τομείς απασχόλησης

3. Θέμα: Εποχές

4. Θέμα: Νοητικά αντικείμενα

Ιεραρχία: Έννοιες
 Ιεραρχία: Μέθοδοι
 Ιεραρχία: Προτασιακά αντικείμενα
 Ιεραρχία: Συμβολικά αντικείμενα

5. Θέμα: Ρόλοι

Ιεραρχία: Αξιώματα
 Ιεραρχία: Ρόλοι διαπροσωπικών σχέσεων

6. Θέμα: Συλλογικότητες και ομάδες

7. Θέμα: Υλικά

8. Θέμα: Υλικά αντικείμενα

Ιεραρχία: Δομημένο περιβάλλον
 Ιεραρχία: Δομικά μέρη υλικών αντικειμένων
 Ιεραρχία: Κινητά αντικείμενα
 Ιεραρχία: Υλικά μορφώματα

9. Θέμα: Φυσικές μεταβολές

Ιεραρχία: Γενέσεις
 Ιεραρχία: Φυσικές καταστροφές

Στο θησαυρό εντάχθηκαν τελικά 1430 όροι, προτάθηκαν μεταφράσεις για 1344 από αυτούς, και εισήχθησαν 593 πηγές από τις ομάδες εργασίας της ΑΑ, του ΕΚΠΑ και της ΑΣΚΤ.

Περιγραφή του Μετά- θησαυρού

Σε αυτή την ενότητα δίνονται οι ορισμοί των θεμάτων, των ιεραρχιών και των ειδικότερων όρων που απαρτίζουν το μετα-θησαυρό.

Θέμα: ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Ιεραρχία: Γεωπολιτικές μονάδες

Όρος κορυφής: Γεωπολιτικές μονάδες

Ορισμός: Περιλαμβάνει τύπους διοικητικών διαιρέσεων τους οποίους εφαρμόζει ένα κράτος ή άλλο κρατικό ή πολιτικό μόρφωμα στην επικράτεια δικαιοδοσίας του. Εγγενή χαρακτηριστικά των τύπων αυτών αποτελούν, μεταξύ άλλων, η εδαφική έκταση στην οποία υλοποιούνται/ ασκούνται, η χρονική διάρκεια που είναι σε ισχύ, οι φορείς άσκησης εξουσίας που έχουν στη διάθεσή τους και ο βαθμός αυτονομίας τους σε θέματα διοίκησης και εκμετάλλευσης των πόρων τους.

Θέμα: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το θέμα αυτό περιλαμβάνει εμπρόθετες ενέργειες, οι οποίες οδηγούν στη διατήρηση, τη δημιουργία, την καταστροφή ή τη μεταβολή μιας κατάστασης ή μιας οντότητας (έμβιων όντων, πνευματικών προϊόντων, φυσικών στοιχείων, ομάδων, συγκροτημάτων, πολιτισμικών, κοινωνικών ή πνευματικών φαινομένων κτλ.), και οι οποίες τεκμηριώνονται.

Παρατηρήσεις: Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι από αυτή τη θεματική ενότητα αποκλείονται όλες οι μη-εμπρόθετες ενέργειες είτε αυτές προέρχονται από φυσικές διεργασίες (φυσικές καταστροφές, γενέσεις, αλλαγές που προκύπτουν από φυσικά αίτια) είτε είναι μη-συνειδητές ενέργειες ενός υποκειμένου (ενέργειες που γίνονται υπό την επήρεια παραισθησιογόνων φαρμάκων, ποτών κτλ.) είτε είναι ενέργειες που προκύπτουν από καταναγκασμό (ενέργειες που προκύπτουν από τον εξαναγκασμό του υποκειμένου σε συνθήκες που του στερείται η δυνατότητα να επιλέξει). Ο αποκλεισμός αυτών των περιπτώσεων από το θέμα «Δραστηριότητες» οφείλεται στο γεγονός ότι θεμελιώδες κριτήριο για τον προσδιορισμό της δραστηριότητας θεωρείται η βούληση, η ικανότητα δηλαδή του υποκειμένου να επιλέγει τον σκοπό του σύμφωνα με τη κρίση του. Εφόσον το κριτήριο για τον προσδιορισμό του θέματος «Δραστηριότητες» είναι η πρόθεση, η έννοια «σκοπός» αποτελεί τη βάση για τον ορισμό των ιεραρχιών

Ιεραρχία: Γεγονότα, συμβάντα

Όρος κορυφής: Γεγονότα, συμβάντα

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει δραστηριότητες από έναν τουλάχιστον δράστη με σκοπό την εμφάνιση ή την αλλαγή φαινομένων ή/και καταστάσεων στο

κοινωνικό, πολιτικό οικονομικό, πολιτισμικό και διανοητικό επίπεδο. Δεν πρόκειται για μεμονωμένες πράξεις, αλλά για σύνθετες ενέργειες ανεξαρτήτου κλίμακας.

Ειδικότεροι όροι:

Διαχείριση ομάδας

Ορισμός: Περιλαμβάνει σύνθετες ενέργειες από δύο τουλάχιστον άτομα που αποσκοπούν στη σύναψη, μετατροπή, ή διάλυση οποιασδήποτε μορφής (νομικά αναγνωρισμένης, ή εκτός νόμου) ενωτικής σχέσης οποιουδήποτε χαρακτήρα (οικονομικού, θρησκευτικού, αθλητικού, πολιτικού, κτλ.) και η οποία παρουσιάζει οργανωτικά χαρακτηριστικά. Προϋπόθεση για τη σύναψη, μετατροπή ή διάλυση οποιασδήποτε μορφής ενωτικής σχέσης οποιουδήποτε χαρακτήρα αποτελεί η από κοινού υιοθέτηση κάποιων πεποιθήσεων, στόχων και αποφάσεων ή/και η από κοινού επιτέλεση κάποιων ενεργειών.

Κοινωνικές εκδηλώσεις

Ορισμός: Περιλαμβάνει σύνθετες ενέργειες από ομάδα ατόμων με σκοπό τη διεξαγωγή εκδηλώσεων με ψυχαγωγικό, τελετουργικό, κοινωνικό χαρακτήρα (πάρτι, εθνικές, θρησκευτικές κ.τ.λ. γιορτές, εκθέσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, εγκαίνια, φεστιβάλ, επίσημες τελετές, αθλητικές, φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, διαγωνισμοί, οργανωμένα ταξίδια αναψυχής κτλ.).

Πολιτικά – κοινωνικά - οικονομικά γεγονότα

Ορισμός: Περιλαμβάνει σύνθετες ενέργειες από έναν τουλάχιστον δράστη ή ομάδα δραστών που αποσκοπούν στην εμφάνιση ή στην αλλαγή πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών καταστάσεων (εκλογές, σύναψη πολιτικών-οικονομικών συμφωνιών, καμπάνιες, ψήφιση/κατάργηση νομοσχεδίων κτλ.).

Συγκρούσεις

Ορισμός: Περιλαμβάνει σύνθετες ενέργειες που προϋποθέτουν τουλάχιστον δύο δράστες ή ομάδες δραστών, οι οποίοι αντιλαμβάνονται τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις τους ως ανταγωνιστικά και αποσκοπούν στην ικανοποίησή τους μέσω της εμπλοκής τους σε καταστάσεις ή φαινόμενα αντιπαραθέσεων (πραξικόπημα, πόλεμοι, δικαστικές διαμάχες, επαναστάσεις, απεργίες).

Ιεραρχία: Εμπρόθετες καταστροφές

Όρος κορυφής: Εμπρόθετες καταστροφές

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει εμπρόθετες ενέργειες που αποσκοπούν στο τέλος της ύπαρξης καταστάσεων και οντοτήτων.

Ειδικότεροι όροι

Καταστροφές:

Περιλαμβάνει εμπρόθετες ενέργειες που αποσκοπούν στο τέλος της ύπαρξης οποιασδήποτε οντότητας ή στη λήξη μιας ισχύουσας κατάστασης.

Ιεραρχία: Λειτουργίες

Όρος κορυφής: Λειτουργίες

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει ενέργειες που αποτελούν δομικά μέρη ενός σχετικά σταθερά διαρθρωμένου συστήματος (διαδικασιών, οργανισμών, μηχανισμών) μόνιμων και αλληλοεξαρτώμενων διεργασιών που επαναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτού του συστήματος και συντελούν έτσι στη διατήρησή του. Παρόλο που οι λειτουργίες είναι μέρη ενός ευρύτερου συστήματος, κάθε επιμέρους λειτουργία είναι απολύτως διακριτή από κάθε άλλη.

Ως δομικά μέρη ενός διαρθρωμένου συστήματος, οι λειτουργίες είναι ενέργειες που έχουν ένα συγκεκριμένο ρόλο στο εσωτερικό του συστήματος και αποσκοπούν σε έναν ορισμένο σκοπό, τον οποίο πρέπει να εκπληρώσουν. Με αυτή την έννοια, δεν είναι δυνατόν ο σκοπός, τον οποίο εκπληρώνουν αυτές οι ενέργειες, να είναι διαφορετικός από τον σκοπό για τον οποίο επιτελούνται· με άλλα λόγια, ένα από τα κριτήρια ταυτότητας της λειτουργίας είναι ο σκοπός της.

Η έννοια της λειτουργίας συνδέει, άρα, με μονοσήμαντο τρόπο τις σχέσεις των ενεργειών που επιτελούνται και του στόχου που επιτυγχάνουν οι ενέργειες αυτές, ώστε, όταν προκύψει από την παρεμβολή κάποιου άλλου τυχαίου παράγοντα ένας άλλος σκοπός από τον επιδιωκόμενο, να μιλάμε για άλλη λειτουργία ή για άλλη δραστηριότητα.

Στον ορισμό της λειτουργίας δεν ενδιαφέρουν ούτε τα βήματα των δραστηριοτήτων για την εκπλήρωση ενός σκοπού, ούτε η μέθοδος, δηλαδή οι περιορισμοί που επιβάλλονται προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός.

Ειδικότεροι όροι: *(Οι ειδικότεροι όροι αυτής της ιεραρχίας θα προσδιοριστούν ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν).*

Ιεραρχία: Λοιπές δραστηριότητες

Όρος κορυφής: Λοιπές δραστηριότητες

Σημείωση: Στο βαθμό που θα προκύψουν όροι που δεν μπορούν να ενταχθούν στους τύπους δραστηριοτήτων που έχουν οριστεί παραπάνω, θα αποφασιστεί ποια κριτήρια θα πρέπει να εφαρμοστούν για να ενταχθούν με σωστό τρόπο οι όροι που εκκρεμούν.

Ιεραρχία: Τομείς απασχόλησης

Όρος κορυφής: Τομείς απασχόλησης

Ορισμός: Περιλαμβάνει τομείς επαγγελματικής ή δυνάμει επαγγελματικής απασχόλησης, κοινωνικά ή/και νομικά αποδεκτής βάσει των κριτηρίων της αυτοτέλειας

του κάθε τομέα, της αποτελεσματικότητας της πρακτικής που εφαρμόζει, της υιοθέτησης κοινών μεθόδων και της δυνατότητας μεταβίβασης της γνώσης και της τεχνογνωσίας του εκάστοτε επαγγελματικού τομέα. Ο κάθε τομέας περιέχει τύπους ενεργειών που δημιουργούν ενότητες, οι οποίες εκφράζουν μια μορφή επαγγελματικής ή δυνάμει επαγγελματικής εξειδίκευσης. Η εξειδίκευση αυτή μπορεί να αφορά στην κατασκευή ή αλλαγή υλικών αντικειμένων, στη σύλληψη και κατανόηση ενεργειών ή φαινομένων, στην παροχή, στη μεταφορά/ μεταβίβαση υπηρεσιών, γνώσης και τεχνογνωσίας και στην παραγωγή έργων και φαινομένων με αισθητική αξία.

Γενικές παρατηρήσεις:

α) Θα πρέπει να είναι απολύτως σαφές ότι οι όροι τους οποίους προσδιορίζουμε στην ιεραρχία αυτή αφορούν τύπους ενεργειών και δεν πρέπει να συγχέονται ούτε με τον δράστη, ούτε με το αποτέλεσμα της ενέργειας, ούτε με τη διαδικασία που οδηγεί στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Ο δράστης, ως το ποιητικό αίτιο, το αποτέλεσμα ως το τελικό αίτιο και η διαδικασία ως το σύνολο των περιορισμών και κανόνων, η εφαρμογή των οποίων κρίνεται ότι οδηγεί σε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα, αποτελούν ξεχωριστούς όρους που ανήκουν σε διαφορετικές ιεραρχίες και θέματα.

β) Στον προσδιορισμό δραστηριοτήτων και την κατάταξή τους στους αντίστοιχους ειδικότερους όρους, θα πρέπει να μην συγχέουμε την ιστορία ενός τομέα απασχόλησης, δηλαδή το συγκεκριμένο πλαίσιο στο οποίο ο τομέας αυτός εμφανίζεται και προσλαμβάνεται, με τον τύπο των ενεργειών που χαρακτηρίζουν τον τομέα αυτόν.

Ειδικότεροι όροι:

Κατασκευή υλικών αντικειμένων και εγκαταστάσεων.

Περιλαμβάνει τομείς απασχόλησης που αφορούν τύπους ενεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στην κατασκευή ή στην αλλαγή υλικών αντικειμένων ή εγκαταστάσεων. Η κατασκευή ή η αλλαγή μπορεί να αναφέρεται σε ένα τμήμα ή στο σύνολο των τμημάτων ενός υλικού αντικείμενου ή μιας εγκατάστασης. Τα παραγόμενα έχουν υλική ή/και χρηστική αξία.

Σύλληψη και κατανόηση φαινομένων:

Περιλαμβάνει τομείς απασχόλησης που αφορούν τύπους ενεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στη σύλληψη ή/και κατανόηση κοινωνικών, φυσικών, ιστορικών, διανοητικών, πολιτισμικών κ.α. φαινομένων ή τύπων φαινομένων που έχουν λάβει ή που λαμβάνουν χώρα ή που είναι δυνατόν να προβλεφθεί η εμφάνισή τους, είναι δυνάμει επικοινωνήσιμα και μπορούν να τεθούν σε κρίση. Η σύλληψη ή/και η κατανόηση μπορεί να περιλαμβάνει μέρος ή/και την ολότητα των φαινομένων υπό εξέταση. Παραδείγματα: επιστήμη, έρευνα κτλ.

Παροχή γνώσης/τεχνογνωσίας:

Περιλαμβάνει τομείς απασχόλησης που αφορούν τύπους ενεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στην παροχή και μεταφορά της γνώσης και της τεχνογνωσίας που είναι ήδη κεκτημένη. Με αυτή την έννοια, οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στον συγκεκριμένο όρο δεν αποσκοπούν στην παραγωγή νέας γνώσης ή/και τεχνογνωσίας ή στην αλλαγή της υπάρχουσας, ως προς το αντικείμενο της παροχής, αλλά στη διατήρησή της. Παραδείγματα: διδασκαλία, παροχή υπηρεσιών κτλ.

Παραγωγή έργων ή/και φαινομένων αισθητικής αξίας:

Περιλαμβάνει τομείς απασχόλησης που αφορούν τύπους ενεργειών, οι οποίες, ενώ μπορεί να εμπεριέχουν την κατασκευή υλικών αντικείμενων ή εγκαταστάσεων, σκοπεύουν πρωτίστως στην απόδοση αισθητικής αξίας σε αυτά ή στη μετάδοση αισθητικών αξιών μέσω της δημιουργίας ανάλογων φαινομένων.

Θέμα: ΕΠΟΧΕΣ

Ιεραρχία: Εποχές

Όρος κορυφής: εποχές

Ορισμός: Το θέμα αυτό περιλαμβάνει τύπους πολιτισμικών, κοινωνικών, διανοητικών φαινομένων που χαρακτηρίζονται από συνοχή δημιουργώντας νοητές ενότητες. Η συνοχή αυτή συγκροτείται λόγω της παρουσίασης ενός τουλάχιστον ποιοτικού στοιχείου που εμφανίζουν σύνολα φαινομένων χωροχρονικά οριοθετημένων. Η χωροχρονική οριοθέτηση αποτελεί μορφικό χαρακτηριστικό του θέματος «Εποχές», δεν αναφέρεται δηλαδή σε συγκεκριμένες πραγματώσεις του θέματος αυτού. Κατά συνέπεια, στο θέμα αυτό δεν περιλαμβάνονται τα στιγμιότυπα εποχών όπως η Αναγέννηση ή η Ρωμαϊκή περίοδος, ή η περίοδος των βαλκανικών πολέμων κτλ., αλλά οι τύποι κατηγοριοποίησής τους, δηλαδή οι αφηρημένες έννοιες, βάσει των οποίων είναι δυνατός ο εν γένει προσδιορισμός της συνοχής στην εμφάνιση πολιτισμικών, κοινωνικών και διανοητικών φαινομένων».

Προτεινόμενες ετικέτες δεσμού:

< ως προς τον συγκεκριμένο τύπο εποχών >

Παραδείγματα:

- Καλλιτεχνικά ρεύματα (στιλ και τεχνοτροπίες). περιλαμβάνει τύπους φαινομένων που εμφανίζουν συνοχή ως προς την τεχνοτροπία, τη θεματική και τα μορφολογικά στοιχεία που υιοθετούνται στην τέχνη και την αρχιτεκτονική και τα οποία μπορούν να οριοθετηθούν χωροχρονικά.
- Επιστημονικές και διανοητικές περίοδοι: περιλαμβάνει τύπους φαινομένων που χαρακτηρίζονται από συνοχή σε σχέση με τις ιδεολογικές, διανοητικές και επιστημονικές πεποιθήσεις που υιοθετούνται κάθε φορά στο πλαίσιο συγκεκριμένων χωροχρονικά συνιστωσών.

- Γεωπολιτικές περιόδους: περιλαμβάνει τύπους φαινομένων που χαρακτηρίζονται από συνοχή ως προς το γεωγραφικό και πολιτικό μόντελο στο οποίο παρουσιάζονται.
- Ιστορικές περιόδους: περιλαμβάνει τύπους φαινομένων που χαρακτηρίζονται από συνοχή αναφορικά με τον χρόνο και τον τόπο που λαμβάνουν χώρα.
- Εποχές κυρίαρχης τεχνολογίας: περιλαμβάνει τύπους φαινομένων που χαρακτηρίζονται από συνοχή σε σχέση με τα τεχνολογικά μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται στην παραγωγή.

Θέμα: ΝΟΗΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Νοητικά αντικείμενα ορίζονται τα αντικείμενα που η ουσία τους μένει αμετάβλητη ανεξάρτητα από τον φορέα στον οποίο εμφανίζονται κάθε φορά. Προκύπτουν από την ανθρωπινή δραστηριότητα χωρίς τη μεσολάβηση (έννοιες, σκέψεις) ή με τη μεσολάβηση μηχανικών ή ηλεκτρονικών μέσων (ψηφιακές φωτογραφίες, μετρήσεις γεωμετρικών κ.α. μεγεθών). Παρά το γεγονός ότι τα αντικείμενα αυτά εκδηλώνονται μέσω της χρήσης της ύλης, η τελευταία δεν παίζει κανένα ρόλο στον προσδιορισμό της ταυτότητάς τους. Εφόσον, λοιπόν, τα νοητικά αντικείμενα έχουν την ιδιότητα να εμφανίζονται μέσω της χρήσης της ύλης, (χαρτί, ηλεκτρονικά μέσα, πίνακες, φωτογραφίες, μνήμη κτλ.) μπορεί να υλοποιούνται σε περισσότερους από έναν φορείς ταυτόχρονα, χωρίς αυτό να μεταβάλλει ή να τροποποιεί την ταυτότητά τους. Ενώ, όμως, ο φορέας και η συγκεκριμένη εμφάνιση του νοητικού αντικείμενου μέσω υλικών στοιχείων δεν παίζει κανένα ρόλο στον προσδιορισμό του, οποιαδήποτε αλλαγή, μεταβολή ή τροποποίηση του ίδιου του νοητικού αντικείμενου (αφαίρεση ενός τμήματός του, αναθεώρησή του κτλ) επιφέρει αλλαγή στον προσδιορισμό της ταυτότητάς του.

Τα νοητικά αντικείμενα υφίστανται, στο βαθμό που υφίσταται ένας τουλάχιστον φορέας, στον οποίο εκδηλώνονται (συμπεριλαμβανομένης και της ανθρωπίνης μνήμης). Η ύπαρξή τους τερματίζεται, όταν εξαφανίζεται και ο τελευταίος φορέας, στον οποίο εμφανίζονται, ή όταν καταστρέφεται η μνήμη στην οποία έχουν καταγραφεί.

Ιεραρχία: Έννοιες

Όρος κορυφής: Έννοιες

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει τύπους εννοιών ως τρόπων θεώρησης ή/και συστηματοποίησης πλευρών της πραγματικότητας που προσλαμβάνουμε. Οι έννοιες ως τύποι εκφράζουν θεμελιώδεις τρόπους θέασης της πραγματικότητας και συνάγονται από επιμέρους εννοιολογικά πλαίσια, τα οποία εκφράζουν κάθε φορά μια συγκεκριμένη σκοπιά. Οι τύποι εννοιών προκύπτουν από τη συζήτηση και σύγκριση του

σηματισμού, του ορισμού και της χρήσης εννοιών από διαφορετικά επιστημονικά πεδία. Έχουν έτσι, μεταξύ άλλων, ένα είδος διαμεσολαβητικού ρόλου ανάμεσα σε διάφορες επιστήμες και τείνουν με αυτόν τον τρόπο στη διαμόρφωση ενός κοινού διεπιστημονικού και διαθεματικού εννοιολογικού πλαισίου.

Ιεραρχία: Μέθοδοι

Όρος κορυφής: Μέθοδοι

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει συστήματα κάποιων προδιαγραφών, περιορισμών και κανόνων που αφορούν στον σχεδιασμό (υιοθέτηση αρχών, επιλογή προϋποθέσεων, όρων και μέσων για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος, υπολογισμός των συνεπειών και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων) και/ή στην εκτέλεση (εφαρμογή των αρχών και των κανόνων, εφοδιασμός και ενεργοποίηση των μέσων και των όρων για την πραγματοποίηση ενός σκοπού, επανεξέταση των συνεπειών) των απαραίτητων ενεργειών, προκειμένου να επιτευχθεί ένα αποτέλεσμα ορισμένου είδους.

Ειδικότεροι όροι

Διαδικασίες

Ορισμός: Ο όρος αυτός περιλαμβάνει περιορισμούς, προδιαγραφές και κανόνες που έχουν να κάνουν με τη διαδοχή βημάτων που είναι επαρκή, προκειμένου να επιτευχθεί ένα αποτέλεσμα ορισμένου είδους.

Τεχνικές

Ορισμός: Ο όρος αυτός περιλαμβάνει κανόνες, περιορισμούς και προδιαγραφές που αναφέρονται στην εκτέλεση ενεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στην κατασκευή υλικών αντικειμένων

Ιεραρχία: Προτασιακά αντικείμενα

Όρος κορυφής: Προτασιακά αντικείμενα

Ορισμός: Περιλαμβάνει περιεχόμενα του νου που είναι δημιουργήματα της ανθρώπινης δραστηριότητας και αναπαριστούν δεδομένα της φυσικής, λογικής ή ψυχολογικής πραγματικότητας ή ακόμα και προϊόντα της φαντασίας. Τα περιεχόμενα αυτά, ενώ εκφέρονται μέσω της χρήσης συμβόλων, είναι ανεξάρτητα από αυτά, γεγονός που καθιστά δυνατή τη μεταγραφή τους σε άλλο σύστημα συμβόλων. Το γεγονός αυτό δεν αποκλείει την περίπτωση, ένα προτασιακό περιεχόμενο να μην μπορεί να χωριστεί με σαφήνεια από τα σύμβολα, με τα οποία εκφέρεται (π.χ. ένα ποίημα).

Επίσης, τα περιεχόμενα αυτά είναι ανεξάρτητα από το υλικό – χαρτί, ηλεκτρονικά μέσα κτλ. – του εκάστοτε φορέα εκφοράς τους.

Ειδικότεροι όροι

Πληροφοριακά αντικείμενα

Ορισμός: Ο όρος αυτός περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα της ανθρώπινης νοητικής δραστηριότητας που έχουν μια αντικειμενικά αναγνωρίσιμη δομή και αποτελούν σημασιολογικές μονάδες. Αποτελούν δηλαδή ανεξάρτητες σημασιολογικά ενότητες που μας πληροφορούν για το περιεχόμενο ενός νοητικού αντικειμένου. Με αυτή την έννοια, το περιεχόμενο, για το οποίο μας πληροφορεί ένα πληροφοριακό αντικείμενο, και τα σύμβολα, που χρησιμοποιούνται προκειμένου αυτό να εκφραστεί, είναι συνδεδεμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε η προσπάθεια μεταγραφής του περιεχομένου της πληροφορίας σε άλλο σύστημα συμβόλων να οδηγεί κατά κανόνα σε αλλοίωση της πληροφορίας. Εφόσον το πληροφοριακό αντικείμενο είναι η σημασιολογική μονάδα που συνθέτει την πληροφορία και το σύμβολο, κάθε πληροφοριακό αντικείμενο προϋποθέτει το συμβολικό χωρίς να ισχύει το αντίστροφο. Για αυτό τον λόγο, το πληροφοριακό αντικείμενο είναι υποδιαίρεση όχι μόνο του προτασιακού (βλέπε παρακάτω) αλλά και του συμβολικού αντικειμένου. Το πληροφοριακό αντικείμενο έχει διάφορες μορφές (γραπτό κείμενο, εικόνα, ήχος, γράφημα κτλ.) και μας επιτρέπει να συνάγουμε επιπλέον συμπεράσματα σχετικά με το ιστορικό-κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εμφανίζεται ένα τέτοιο αντικείμενο, για τον ίδιο τον δημιουργό του αντικειμένου και τον τρόπο που αυτό δημιουργήθηκε. Παράδειγμα αποτελούν, οι διάφορες μορφές του πρωτογενούς πνευματικού υλικού (αρχεία, πηγές κτλ.) που χρησιμοποιούμε στην επιστημονική έρευνα, τα οποία κατά κανόνα αντιμετωπίζονται ως πληροφοριακό αντικείμενο.

Προτεινόμενες ετικέτες δεσμού:

<ως προς τη λειτουργία> ενημερωτικό υλικό (διαφημιστικά φυλλάδια, προπαγανδιστικά, πολιτικά έντυπα και αφίσες, οδηγίες χρήσης μέσω γραφικών αναπαραστάσεων, χάρτες χωρίς κλίμακα κτλ.), λατρευτικές αναπαραστάσεις.

<ως προς τη δυνατότητα χρήσης> υλικό για πρωτογενή έρευνα παραγωγής γνώσης (αρχεία, πηγές κτλ.).

<ως προς την προέλευση> αιγυπτιακοί πάπυροι, βιβλικοί ψαλμοί, βυζαντινοί ψαλμοί, αναγεννησιακά έργα τέχνης, βυζαντινή εικονογραφία.

<ως προς το σύστημα συμβόλων> γραπτά κείμενα όλων των ειδών, απεικονίσεις, γραφικές αναπαραστάσεις, σκίτσα κτλ.

<ως προς την δομή> δημοσίευση με βάση τις οδηγίες του εκδοτικού οίκου springer, μαντινάδα, ορατόριο.

Ειδικότερος όρος στον όρο Πληροφοριακά αντικείμενα

Δομικά μέρη πληροφοριακού αντικειμένου

Ορισμός: ο όρος «δομικά μέρη πληροφοριακού αντικειμένου» περιλαμβάνει τύπους πληροφοριακών αντικειμένων ως μερών ενός ευρύτερου συνόλου, στο οποίο είναι ενταγμένα δομικά και λειτουργικά σχηματίζοντας έτσι ενότητα με αυτό το σύνολο. Ως εκ τούτου, η ταυτότητα των μερών των πληροφοριακών αντικειμένων μπορεί να προσδιοριστεί επ' ακριβώς μόνο όταν είναι γνωστά η σημασιολογική λειτουργία, την οποία επιτελούν αναφορικά με το σύνολο, αλλά και το γενικότερο περιεχόμενο της ενότητας, την οποία σχηματίζουν τα μέρη.

Τόσο τα μέρη όσο και το σύνολο, στο οποίο είναι ενταγμένα τα μέρη, είναι ανεξάρτητα από την υλοποίησή τους-φορέα τους. Ενώ όμως ο υλικός τους φορέας δεν επηρεάζει την ταυτότητά τους, οποιαδήποτε μεταβολή, αλλαγή ή τροποποίηση του περιεχομένου των μερών των πληροφοριακών αντικειμένων επιφέρει αλλαγές στην ταυτότητα όχι μόνο των μερών αλλά και του συνόλου, στο οποίο είναι ενταγμένα τα μέρη αυτά.

Σημείωση: Τα δομικά μέρη του πληροφοριακού αντικειμένου δε θεωρούνται στενότεροι όροι του συνόλου στο οποίο ανήκουν.

Ιεραρχία: Συμβολικά αντικείμενα

Όρος κορυφής: Συμβολικά αντικείμενα

Ορισμός: Περιλαμβάνει σύμβολα ή οποιαδήποτε συνάθροιση συμβόλων πεπερασμένου αριθμού τύπων συμβόλων που είναι αντικειμενικά αναγνωρίσιμα και θεωρούνται ολοκληρωμένες λειτουργικά μονάδες (σειρές ή διατάξεις συμβόλων). Η λειτουργία των συμβολικών αντικειμένων έγκειται στο ότι μπορεί να δηλώνουν κάτι ή να κοινοποιούν κάποιο περιεχόμενο, αλλά τα ίδια τα συμβολικά αντικείμενα είναι ανεξάρτητα από αυτό που δηλώνουν ή κοινοποιούν. Επιπλέον, μπορεί να εκφέρονται από διάφορους υλικούς φορείς ταυτόχρονα χωρίς αυτό να προσθέτει ή να αφαιρεί κάτι στον προσδιορισμό της ταυτότητας των συμβόλων. Εφόσον λοιπόν τα συμβολικά αντικείμενα είναι αντικειμενικά αναγνωρίσιμα και συνιστούν λειτουργικά ολοκληρωμένες μονάδες (σειρές ή διατάξεις συμβόλων), είναι ανεξάρτητα τόσο από τον υλικό φορέα, από τον οποίο εκφέρονται κάθε φορά, όσο και από το συμβολιζόμενο περιεχόμενο, στο οποίο μπορεί να αναφέρονται και άρα είναι πιθανόν να μην έχουν τα ίδια κάθε φορά κάποιο αναγνωρίσιμο νόημα.

Προτεινόμενες ετικέτες δεσμού:

<ως προς τον τύπο συμβόλων> λατινικό αλφάβητο, Γραμμική Α, μαθηματικά σύμβολα, οδικά σήματα.

<ως προς τη μορφή> κείμενο, html document, εικονίδιο, επιγραφή, ταμπέλα.

<ως προς τη λειτουργία> σήμανση, μήνυμα, λατρευτικά σύμβολα, χάρτες.

Ειδικότεροι όροι:

Πληροφοριακά αντικείμενα

(βλέπε παραπάνω)

Δομικά μέρη πληροφοριακού αντικειμένου

(βλέπε παραπάνω)

Θέμα: ΡΟΛΟΙ

Το θέμα περιλαμβάνει τύπους στάσεων ή/και κοινωνικών συμπεριφορών που αναμένονται από ένα πρόσωπο και που προκύπτουν ή αποκτώνται από τη σχέση του με άλλα πρόσωπα ή κοινωνικές ομάδες.

Ιεραρχία: Αξιώματα**Όρος κορυφής:** Αξιώματα

Ορισμός: Η ιεραρχία περιλαμβάνει τύπους θεσμοθετημένων ιδιοτήτων προσώπων ή κοινωνικών ομάδων που υπαγορεύουν δικαιώματα ή/ και υποχρεώσεις σε σχέση με τη λειτουργία των δικαιωμάτων αυτών ή/ και την άσκηση καθηκόντων διοίκησης και διαχείρισης θεσμικών οργάνων. Οι ιδιότητες αυτές είναι θεσμικά και κοινωνικά αναγνωρισμένες και αποκτούν νόημα μόνο στο πλαίσιο μίας οργανωμένης κοινότητας.

Ιεραρχία: Ρόλοι διαπροσωπικών σχέσεων**Όρος κορυφής:** Ρόλοι διαπροσωπικών σχέσεων

Ορισμός: Η ιεραρχία περιλαμβάνει τύπους στάσεων ή/ και συμπεριφορών που χαρακτηρίζουν τις διαπροσωπικές σχέσεις ατόμων που συνδέονται με δεσμούς αίματος, γάμου, υιοθεσίας ή αναδοχής. Περιλαμβάνει επίσης τύπους στάσεων ή/ και συμπεριφορών ατόμων που συνδέονται, μεταξύ άλλων, με θρησκευτικές, πνευματικές ή φιλικές σχέσεις ή σχέσεις αντιπαλότητας ή/ και ανταγωνισμού.

Θέμα: ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ**Ιεραρχία: Συλλογικότητες και ομάδες****Όρος κορυφής:** Συλλογικότητες και ομάδες

Ορισμός: Περιλαμβάνει σχέσεις οποιουδήποτε χαρακτήρα (οικονομικού, θρησκευτικού, αθλητικού, πολιτικού, εθνικού κτλ.) ως αποτέλεσμα κοινών ενεργειών δύο τουλάχιστον ατόμων. Οι σχέσεις αυτές θα πρέπει να στηρίζονται στην υιοθέτηση κοινών πεποιθήσεων ή/και στόχων ή/και δράσεων και να παρουσιάζουν οργανωτικά χαρακτηριστικά.

Παραδείγματα:

- Εθνότητες

- Πολιτικά κόμματα
- Καλλιτεχνικές ομάδες
- Ομάδες διαδηλωτών

Θέμα: ΥΛΙΚΑ

Ιεραρχία: Υλικά

Όρος κορυφής: Υλικά

Ορισμός: Περιλαμβάνει υλικές υποστάσεις που αποτελούν συστατικά υλικών αντικειμένων ή που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή τους, χωρίς η ατομική τους υπόσταση να παίζει ρόλο στη λειτουργία του αντικειμένου (π.χ. χρυσός, νερό, τούβλα κ.ά.). Τα υλικά μπορεί να περιλαμβάνουν καθαρές πρώτες ύλες, επεξεργασμένες ή ανεπεξέργαστες, αλλά και υλικά που έχουν μορφοποιηθεί και ενσωματωθεί σε αντικείμενα. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των υλικών είναι ότι δεν μπορούν να εξατομικευτούν, να αποτελέσουν δηλαδή διακριτές «μονάδες», με σαφή και διακριτά όρια ή ρόλο σε σχέση με άλλες μονάδες του ίδιου ή διαφορετικού είδους.

Σημείωση: Προτείνουμε τα υλικά να εξειδικεύονται κάθε φορά βάσει του συνόλου των παρακάτω προσδιορισμών (ετικέτες δεσμού) ή ενός μέρους τους:

<ως προς τον τρόπο χρήσης>

<ως προς τη σύνθεση>

<ως προς τη προέλευση>

<ως προς τη μορφή πριν από τη χρήση>

<ως προς τη μορφή μετά τη χρήση>

<ως προς τη μορφή κατά τη διάρκεια της χρήσης>

Θέμα: ΥΛΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Το θέμα αυτό περιλαμβάνει οτιδήποτε άψυχο που έχει υλική υπόσταση, αποτελεί μια ολοκληρωμένη μονάδα και έχει μια σχετική σταθερότητα μορφής με αναγνωρίσιμα όρια. Τέτοιες μονάδες μπορεί να είναι φυσικές ή δημιουργημένες (ως προς τη προέλευση), απλές ή σύνθετες (ως προς τη σύσταση) και να αποτελούνται από μέρη. Στην τελευταία περίπτωση, είναι πιθανό τα μέρη να είναι διακριτά και να προσδιορίζονται ανεξάρτητα από τη μονάδα της οποίας είναι μέρος (π.χ. μια σπηλιά σε ένα βουνό) ή να απαιτείται για τον προσδιορισμό τους η αναφορά στο σύνολο των μερών (π.χ. σκάκι-πιόνια).

Ιεραρχία: Δομημένο περιβάλλον

Όρος κορυφής: Δομημένο περιβάλλον

Ορισμός: Η ιεραρχία περιλαμβάνει τύπους κατασκευών μεμονωμένων ή σύνθετων, ανεξάρτητου μεγέθους ή διάρκειας κατασκευής ή χρήσης οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το έδαφος και δεν είναι δυνατόν να μετακινηθούν χωρίς να προκληθούν ανεπανόρθωτες βλάβες.

Ειδικότεροι όροι:

Οικιστικά σύνολα

Ορισμός: Ως Οικιστικά σύνολά νοούνται τύποι δομημένων περιβαλλόντων ανεξαρτήτου μεγέθους και διάρκειας κατασκευής ή χρήσης που περιέχουν στεγαστικές μονάδες, υποδομές και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τις κοινωνικές, ή και επαγγελματικές και οικονομικές ανάγκες των κατοίκων τους.

Οικοδομήματα

Ορισμός: Ως οικοδομήματα ορίζονται κατασκευές που χαρακτηρίζονται ως ανεξάρτητα, αλλά όχι αναγκαστικά αποκομμένα από άλλες κατασκευές, αυτόνομα κτίσματα που έχουν μία συγκεκριμένη χρήση. Μπορεί να είναι μερικά ή ολικά υπόγειες κατασκευές ή να αποτελούν μέρη συγκροτημάτων ή οικιστικών συνόλων.

Συγκροτήματα

Ορισμός: Ως Συγκροτήματα νοούνται σύνολα οικοδομημάτων διαφόρων τύπων, μεγεθών, και χρήσεων, τα οποία έχουν μεταξύ τους λειτουργική σχέση. Συγκροτήματα θεωρούνται επίσης ενιαίες κτηριακές εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν όμως πολλαπλούς σκοπούς και έχουν πολλαπλές χρήσεις.

Υποδομές

Ορισμός: Ως υποδομές ορίζονται κατασκευές, επίγειες ή υπόγειες, που αποτελούν τις υποκείμενες εγκαταστάσεις/ τεχνικά έργα που είναι απαραίτητα για την λειτουργία και την επικοινωνία των αστικών και μη κοινοτήτων και την εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων τους.

Ιεραρχία: Δομικά μέρη υλικών αντικειμένων

Όρος κορυφής: Δομικά μέρη υλικών αντικειμένων

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει τύπους αντικειμένων, τα οποία είναι κατασκευασμένα ώστε να μπορούν να αποτελούν μέρη ενός σύνθετου υλικού αντικειμένου. Αυτά τα αντικείμενα διαθέτουν αυτοτέλεια σε σχέση με τη σύνθετη ενότητα του ανάλογου τύπου αντικειμένου, στο οποίο προβλέπεται να προστεθούν. Παρά την αυτοτέλειά τους, όμως, δεν είναι ανεξάρτητα ως προς την προβλεπόμενη λειτουργία τους, αλλά αποτελούν δομικά μέρη του αντικειμένου, έχουν δηλαδή μια συγκεκριμένη λειτουργία στο πλαίσιο της ενότητας στην οποία ανήκουν και την οποία σχηματίζουν.

Σημείωση: Τα δομικά μέρη των υλικών αντικειμένων δε θεωρούνται στενότεροι όροι του συνόλου στο οποίο ανήκουν.

Ιεραρχία: Κινητά αντικείμενα

Όρος κορυφής: Κινητά αντικείμενα

Ορισμός: Η ιεραρχία περιλαμβάνει τύπους υλικών αντικειμένων που αποτελούν προϊόντα της ανθρώπινης δραστηριότητας, με αισθητική, πολιτιστική, ιστορική, επιστημονική, ή άλλου είδους χρηστική αξία, που εκ κατασκευής ή και μέσω συλλογής διαμορφώνονται σε φορητές λειτουργικές οντότητες.

Ιεραρχία: Υλικά μορφώματα

Όρος κορυφής: Υλικά μορφώματα

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει συγκεκριμένους σχηματισμούς που είναι προσαρμοσμένοι με αναπόσπαστο τρόπο σε συγκεκριμένα υλικά αντικείμενα. Δεν μπορούν, επομένως, να χωριστούν από τον φορέα-αντικείμενο, χωρίς όμως να ταυτίζονται με αυτόν, εφόσον ένα τμήμα του φορέα-αντικειμένου μπορεί να φέρει ολόκληρο το μόρφωμα. Με αυτήν την έννοια, το μόρφωμα είναι σταθερό ως προς τον φορέα-αντικείμενο, ενώ η προσπάθεια απομάκρυνσής του συνοδεύεται από απώλεια μέρους του φορέα-αντικειμένου. Ενδέχεται να έχουν δισδιάστατη ή τρισδιάστατη γεωμετρική έκταση, αλλά δεν υπάρχουν φυσικά σύνορα που να τα διαχωρίζουν απόλυτα, με αντικειμενικό τρόπο από τα αντικείμενα-φορείς. Πραγματώσεις υλικών μορφωμάτων μπορεί, για παράδειγμα, να είναι μορφώματα με την στενότερη έννοια του όρου (γρατζουνιές, τρύπες, ανάγλυφα, χρώματα επιφάνειας κ.τ.λ.), ενώ με την ευρύτερη έννοια μορφώματα είναι μέρη συγκεκριμένων αντικειμένων με σύνορα που δεν προσδιορίζονται με απόλυτο τρόπο, όπως είναι ο πυρήνας της γης ή το κεφάλι σε ένα μαρμάρινο άγαλμα.

Προτεινόμενες ετικέτες δεσμού:

Προτείνουμε τα υλικά αντικείμενα να εξειδικεύονται κάθε φορά βάσει του συνόλου των παρακάτω προσδιορισμών (ετικέτες δεσμού) ή ενός μέρους τους:

<ως προς τη λειτουργία τους>

<ως προς τη μορφή τους>

<ως προς τον τρόπο χρήσης>

<ως προς τη σύνθεση>

<ως προς τη προέλευση>

<ως προς τον περιβάλλοντα χώρο>

Θέμα: ΦΥΣΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Το θέμα αυτό περιλαμβάνει αλλαγές καταστάσεων, πραγμάτων και οντοτήτων που αποδίδονται στην επενέργεια φυσικών αιτιών (σεισμών, πλημμύρων κτλ.).

Ιεραρχία: Γενέσεις

Όρος κορυφής: Γενέσεις

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει αλλαγές καταστάσεων, πραγμάτων και οντοτήτων που αποδίδονται στην επενέργεια φυσικών αιτιών, τα οποία οδηγούν στη γένεση νέων ή στη μετατροπή της ταυτότητας των υπαρχόντων, με τρόπο ώστε να χάνεται η ταυτότητα των τελευταίων και να προκύπτει μια νέα οντότητα με θεμελιώδη διαφορετική φύση.

Ιεραρχία: Φυσικές καταστροφές

Όρος κορυφής: Φυσικές καταστροφές

Ορισμός: Η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει αλλαγές καταστάσεων, πραγμάτων ή οντοτήτων που αποδίδονται στην επενέργεια φυσικών αιτιών, τα οποία προκαλούν τον αφανισμό τους ή τη μετατροπή τους σε τέτοιο βαθμό, ώστε να χάνουν την ταυτότητά τους.